

Bol samotár, nevyhľadával rovesníkov, nemal rád chlapčenské hádky, bitky a hrubé slová. Najradšej sa hrával s bábkovým divadlom, ktoré mu urobil otec, alebo chodil so starou mamou do starobinca, v ktorom pracovala. Tu počúval rozprávky a príbehy starších žien, alebo im sám rozprával. Už vtedy sa prejavila jeho neobyčajná predstavivosť.

Keď mal Hans jedenásť rokov, umrel mu otec. Musel si nájsť prácu, lebo mama nevládala užiť rodinu. Pracoval v továrni na tabak a neskôr v textilke. Lákal ho však divadlo. Chcel sa stať hercom. V štrnástich rokoch odišiel do Kodane.

Vo veľkom meste zažil biedu i mnoho sklamaní. Do divadla ho neprijali. Nemal z čoho žiť, musel ísť do učenia k tesárskemu majstrovi, ale nebola to práca pre neho. Ujal sa ho učiteľ spevu, ktorý ho finančne podporoval. Po čase sa dostal do baletného súboru Kráľovského divadla, kde spieval v zборе. Tri roky sa takto v Kodani pretíkal ako „statočný cínový vojačik“. S pomocou priateľov získal štipendium a študoval na latinkej škole, kde zažil tiež veľa trpkých chvíľ. Bol od svojich spolužiakov starší a zlé výchovné metódy negatívne pôsobili na jeho citlivú povahu. Jeho túžba stať sa hercom a hrať v divadle sa nespĺnila, preto sa naplno venoval svojej druhej záľube – písaniu.

Spočiatku písal básne a mnohé z nich zľudovali. Venoval sa tiež písaniu divadelných hier a úspech získal aj svojimi románmi, ktoré vyšli vo viacerých jazykoch.

Svetoznámy a uznávaným spisovateľom sa stal vďaka svojim rozprávkam. Napísal ich okolo 160. Keď vydal prvé rozprávky, vzbudil u kritikov takmer pohoršenie. Nemohli mu odpustiť, že používa ľudovú a detskú reč a že stráca čas písaním pre deti. Andersen sa nedal odradiť a písal ďalej. Každý rok k Vianociam vydal nový zošit rozprávok, ktorý nesmel chýbať pod stromčekom v rodinách s deťmi.

Andersen sa vedel vžiť do sveta detí a oni mu za to prejavovali vďačnosť. Vo svojom životopise napísal:

„Raz som stretol na ulici bohato oblečenú dámu, ktorá sa prechádzala so svojimi deťmi. Najmenší chlapček od nej odbehol, pricupkal ku mne a podal mi ruku. Matka na neho zavolala a potom som počul ako mu dohovára: „Čo sa opovažuješ prihovoriť cudziemu pánovi?“ Ale chlapček jej odvetil: „To nie je cudzí, to je Andersen, poznajú ho všetci chlapci.“

Počas svojho života veľa cestoval. Precestoval takmer celú Európu, navštívil mnoho krajín.

Navštívil aj naše hlavné mesto. Bolo to 3. júna 1841, keď sa parník počas plavby po Dunaji zastavil, aby doplnil palivo. Trvalo to niekoľko hodín a za ten čas sa Andersen prešiel vtedajším Prešporkom (dnešnou Bratislavou) a do denníka si poznamenal:

„*Páči sa mi toto živé a mnohotváre mesto! Obchody akoby preniesli z Viedne! Je tu na čo pozeráť.*“ *Vraví mi občan: „Podďte so mnou na ruiny zámku vysoko na kopci nad Dunajom. Odtiaľ máte výhľad na plávajúci most, na mesto a Žitný ostrov! Na kopec vedie ulička s pestrofarebnými domami, s voňavými stromami, deti tancujú v teplých lúčoch slnka. Prejdeme sa mestom, máme tu staré pamiatky a čarovné povesti!“*

Roku 1851 získal Andersen profesorský titul a v roku 1867 sa stal čestným občanom rodného mesta Odense. Zomrel ako 70-ročný 4. augusta 1875 v Kodani.

Zostal vo svojich rozprávkach, a tak sa s ním môžeme znova a znova stretávať, keď otvoríme ktorúkoľvek z jeho kníh.

Nezabudnuteľné sú príbehy statočného cínového vojačika, Gerdy, Kaya a krutej Snehovej kráľovnej, škaredého káčatka, z ktorého vyrástla krásna labuť, cisárových nových šiat, dievčatka so zápalkami i príbeh lásky malej morskej panny a mnohé, mnohé ďalšie.

Viac sa o Andersenovi a jeho rozprávkach dozviete v knihách, ktoré sa nachádzajú v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra.

Knihy o Andersenovi:

- 📖 Andersen, Hans Christian: Rozprávka môjho života bez príkras. – Bratislava: Buvik, 2005. – 150 s.
- 📖 Bubnášová, Eva: H. Ch. Andersen a Slovensko : príspevok k dejinám umeleckého prekladu a jeho recepcie. – Bratislava : Veda : Slovenská akadémia vied, 2015. – 277 s.
- 📖 Glocko, Peter : Prešporské čary pána Christiana. - Bratislava : CORNEA, 2004. – 112 s.
- 📖 Richter, Milan: Rozprávkarov bazár : H. Ch. Andersen známy a neznámy. – Dunajská Lužná : MilaniuM, 2007. – 199 s.

Andersenove rozprávkové knižky:

- 📖 Andersenove rozprávky. – Bratislava : Obzor, 1991. – Nestr.
- 📖 Bol raz jeden kráľ. – Bratislava : Junior, [2000]. – 96 s.

- 📖 Dcéra močiarného kráľa. – Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 2000. – 105 s.
- 📖 Divé labute. – Bratislava : Ikar, 2002. – 151 s.
- 📖 Iduškine kvety. – Žilina : Knižné centrum, 2009. – 28 s.

- 📖 Ilustrované rozprávky Hansa Christiana Andersena. – Bratislava : Svojtka & Co., 2013. – 279 s.
- 📖 Klasické rozprávky. – Bratislava : Slovart-Print, 2009. – 96 s.
- 📖 Kniha rozprávok. – Bratislava : Svojtka & Co., 2015. – 512 s.
- 📖 Lístoček z neba. – Bratislava : Mladé letá, 1993. – 78 s.

- 📖 Malá morská panna. – Bratislava : Mladé letá, 1984. – 199 s.
- 📖 Najkrajšie rozprávky Hansa Christiana Andersena. – Bratislava : Viktoria print, [2008]. – 100 s.
- 📖 Neznáme rozprávky o anjeloch, ľudoch a zvieratkách. – Bratislava : Ikar, 2005. – 134 s.
- 📖 O malej jedličke. – Bratislava : Slovart, 2004. – 25 s.
- 📖 Obrázková kniha bez obrázkov. – Bratislava : Tatran, 2012. – 79 s.
- 📖 Palculienka. – Bratislava : Buvik, 2001. – 48 s.
- 📖 Pastierka a kominárik. – Bratislava : Mladé letá, 1989. – 18 s.
- 📖 Rozprávky. – Bratislava : Petit Press, 2008. – 199 s.
- 📖 Rozprávky. – Bratislava : Matys, 2004. – 130 s.

- 📖 Rozprávky. – Bratislava : Junior, [2002]. –122 s.
- 📖 Rozprávky Hansa Christiana Andersena. – Bratislava : Slovart, 2005. – 591 s.
- 📖 Slávik. – Bratislava : Junior, 1996. – 92 s.
- 📖 Snehová kráľovná. – Bratislava : Mladé letá, 2003. – 30 s.
- 📖 Snežienka. – Bratislava : Mladé letá, 1981. –149 s.
- 📖 Statočný cínový vojačik. – Bratislava : Mladé letá, 1970. – 48 s.
- 📖 Veľká kniha rozprávok. – Bratislava : Slovart-Print, 2008. – 288 s.
- 📖 Zelená kniha rozprávok. – Bratislava : Junior, [2000]. – [50] s.

Deň Andersenových narodenín bol v roku 1967 na podnet Medzinárodnej únie pre detskú knihu vyhlásený za **Medzinárodný deň detskej knihy**. Od roku 2000 si deti tieto udalosti pripomínajú v knižniciach na podujatí

Noc s Andersenom

Hans Christian Andersen - najslávnejší svetový rozprávkár
 Bibliografický leták
 Zostavila: Mgr. Elena Matisková
 Zodp. red.: Ing. Milota Torňošová
 Vydala: Krajská knižnica Ľ. Štúra v roku 2016
 Počet záznamov: 30
 Náklad: 70 ex.

Banskobystrický samosprávny kraj
 Krajská knižnica Ľudovíta Štúra

HANS CHRISTIAN ANDERSEN

najslávnejší svetový rozprávkár

„Môj život je krásna rozprávka, bohatá a plná blaženosti.“ Napísal Hans Christian Andersen vo svojom životopise. V jeho živote však nie vždy zvíťazilo dobro nad zlom, tak ako v rozprávke.

Slávny svetový rozprávkár sa narodil 2. apríla 1805 v dánskom meste Odense. Vyrastal obklopený láskou rodičov, hoci v chudobe. Jediná miestnosť, v ktorej žili, bola zároveň otcovou obuvníckou dielňou. Otec pracoval doma a malému Hansovi čítal rozprávky, alebo rozprával rôzne príbehy, ktorých poznal nekončne veľa. Hans ich veľmi vnímavo počúval a rozvíjal vo svojej fantázii.